

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

"Gazeta Grudziądzka" wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I (Pomerze), II (Wojew. centralne, kresy wach., Małopolska i zagranica) III (Wielkopolska i Śląsk), wraz z bezpłatnymi dodatkami "Gospodarz i Osadnik", "Robotnik", "Dobra Gospodyni", "Śmiech", "Przyjaciel Młodzieży", "Gość Świąteczny" i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośzeniem w dom 3 89 zł., miesięcznie 1,30 zł. przy wysyłce opaskowej pod poszczególnym adresem kwart. 4,00 zł., w Wolnym Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 26 „anków", w Belgii 36 franków belg., w Holandii 2,50 guldenów hol., w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara ameryk. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry

Na sobotę, 3-go lutego 1934 r.

Błędy polityki ludowej

Po usunięciu skonfiskowanego ustępu, podajemy za „Gońcem Ludowym” Redakcja.

Spokojne rozpamiętywanie polityki ludowej za ostatnie lat 15 wykazuje cały szereg naszych błędów. Tylko szczerść, otwartość i dobra wola w stawianiu spraw uczyć nas może, co złem było i czego na przyszłość unikać należy. — Kto nie chce się uczyć na przeszłości, uznać swych błędów oczywistych — nie może pożytecznie dla ludu kierować polityką.

Odkładając na razie rozpatrzenie przeszłości, poruszam błędy teraźniejszości, sprawy, moim zdaniem ważne i naglące. Podaję kilka najistotniejszych obecnie bolączek, w głębokim przeświadczeniu, iż publiczna o nich mowa ruchowi ludowemu wyjdzie na zdrowie.

MANDATY.

W żadnym rzeczywistości ideowym stronnictwie walka o mandaty poselskie nie poczyniła tyle złego, co w ruchu ludowym. Ambitne lub chytre na pensję poselską jednostki wiele zrobiły zamętu. Gdy się na nich poznano w jednym stronnictwie ludowym, szły dawniej do innego, również ludowego. Teraz, na szczęście, jest to niemożliwe, gdy mamy tylko jedno połączone stronnictwo. Choroba ta jednak pozostawiła ślady w ruchu ludowym. Spotyka się jeszcze takich, którzy całą swoją pracę ludową nastawiają na sprawę uzyskiwania mandatów poselskich.

Są dwa gatunki takich „mandatowiczów”. Jedni chcą dla siebie za wszelką cenę zdobyć mandat, drudzy takich właśnie wykorzystują, obiecując im pomoc w uzyskaniu mandatu, ale żądając za to poparcia dla siebie.

W takich nienormalnych warunkach, gdy ktoś żyje się z myślą o mandacie za wszelką cenę, a ma słaby charakter, może zerkać tam, gdzie nie będą przeszkadzać „grzeźniczniejszemu” od innych „ludowców”.

A gdy do tego rozejrzeć się, co wogóle dzieje się w Polsce i w świecie całym i uświadomić sobie, iż nie wiemy jeszcze, jak się ustosunkujemy do takich wyborów — tymbardziej będzie jasnym, jak „polityka mandatowa” jest szkodliwa. **ODWRACA ONA UWAGĘ** od potężnych zmagani chłopów o Polskę ludową i kieruje politykę w wąskie korytka intryzek i małych spraw osobistych. Gdy system dzisiejszy zginie — ludowcy nie będą się martwili o mandaty, będzie ich wbród!

GRUPY.

Znikła wreszcie z mora, która dławiała ruch ludowy, znikło rozbięcie; jest jedno stronnictwo. Są jeszcze jednak tacy, którzy chcą oglądać choć cień tej zmory. Chcą, aby były w stronnictwie grupy. Zrozumiały i może pożądanym byłby podział (jak to bywa w każdym większym stronnictwie) na lewicę i prawicę, więc na radykalniejszych i spokojniejszych. To byłoby w porządku, bo ludzie są żywi.... Ale nie o to chodzi! Chcą poprostu, aby były w stronnictwie 3 grupy żywcem te same z przed połączenia, aby każda miała trzecią część wpływów i stanowisk w stronnictwie.

Chłopi niechcą takiego podzia-

łu, czują przez skórę co to znaczy. Sami już nawet dali wymowną odpowiedź: W kraju, w kołach ludowych, niema takich grup, a w zeszłym roku na kongresie, naszej najwyższej władzy partyjnej, delegaci powszechnie krytykowali odgrzebywanie dawnych grup, a oświadczenia referenta, iż się z tem skończy, wywarło entuzjastyczne zadowolenie.

ZDRADA!

Chłop idzie dziś ławą, solidarnie. Prowadzi ciężką walkę o lepsze jutro. Chłop wysunął się na front: ofiarnością i godnością przoduje innym warstwom narodu. Tym głęboko ideowym, twórczym, żywiołowym ruchem chłopskim

Końcowe debaty nad budżetem w Komisji sejmowej

Opozycja odmówiła udziału w Konferencji

We wtorek dnia 30 stycznia br. komisja budżetowa sejmu przeprowadziła trzecie czytanie preliminarza budżetowego na rok 1934/35. Po przeprowadzeniu szeregu poprawek, które nie wpływają na ogólną sumę rozchodów i przychodów, budżet uchwalono z deficytem 45 mil. zł. nie licząc 175 milionów wpływów przewidzianych z pożyczki wewnętrznej.

Po uchwaleniu ustawy skarbowej, budżet skarbu państwa przejdzie w poniedziałek dnia 5 lutego br. na plenum sejmu, gdzie do 13. lutego ma być przewalutowany.

W związku z przesłaniem budżetu do Sejmu, marszałek Świątalski zaprosił do siebie na konferencję prezesów klubów parlamentar-

nych celem omówienia sprawy dyskusji nad budżetem w Sejmie.

Sekretarjaty klubów opozycyjnych odpowiedziały odmownie na tę propozycję, z uwagi na to, że sprawa dyskusji nad budżetem w Sejmie jest ostatecznie uregulowana regulaminem sejmowym, a wszelkie konferencje są bezcelowe. — Klub ludowy wysłał następującą odpowiedź:

„Do sekretarjatu Marszałka Sejmu, w miejscu. — Wobec sytuacji wytworzonej przez zmianę konstytucji, wbrew przepisom obowiązującej konstytucji i wbrew regulaminowi Sejmu, Klub Ludowy uważa za niemożliwe dla siebie wysłanie przedstawiciela na konferencję dzisiejszą. Sekretarjat”.

Nowy rząd francuski

Po przyjęciu dymisji gabinetu Deladiera, prezydent Francji Lebrun, misję tworzenia nowego gabinetu powierzył Deladierowi.

Deladier stworzył listę nowego gabinetu, prezydent zaś skład nowego rządu zatwierdził.

Poważna choroba twórcy skautingu

Twórca skautingu (harcerstwa) generał Baden Powell, po przejęciu dwóch operacji, poważnie za-

niemógł. Istnieją poważne obawy o jego życie.

Coraz większa nędza

Według danych statystycznych, liczba bezrobotnych na terenie całego państwa, zarejestrowanych w Urzędach Pośrednictwa Pracy wynosiła w

dniu 27 stycznia br. 399.530 osób, co stanowi wzrost w stosunku do tygodnia poprzedniego o 12.705 osób.

RZĄD CHAUTEPSA USTAPIŁ.

Chaumpey, od dwóch miesięcy dopiero premier rządu francuskiego, ustąpił wskutek skompromitowania kilku ministrów jego gabinetu w aferze Stawiskiego.

kierować mogą tylko ludzie wysokich wartości duchowych, całkowicie oddani wielkiej sprawie, ludzie na taką miarę, jakim jest poświęcenie i zapal masy chłopskiej. Coś się jednak sprzyściło przeciw chłopom. We wszystkich innych stronnictwach ideowych, od kilku lat, kierownictwo trzyma się mocno, choć szeregowcy im nieraz nie dopisują. Natomiast w Ruchu Ludowym Masy stoją jak skała. Ale raz poraz jakiś działacz „przodujący”, czy jakiś poseł idzie na służbę do wrogów ludu. Coś nie jest w porządku! Coś trzeba raźnie. Trzeba się wyzbyć szkodliwej pobłażliwości. Trzeba najwzwyższej wyrzucić różnych podejrzanych, kumających się z wrogiem obozem, robiących swoją politykę a nie ludową politykę, bo to kandydaci na jawnych zdrajców, lub podłożone kukulecze jajka. Z Kulisiewiczami, Dziduszami, Rzasami, Chyhami, Durami i innymi durakami robiło się ceregiele, zamiast ich z miejsca wyrzucić. Doczekaliśmy się, iż napaskudziwszy wewnątrz stronnictwa, na rozkaz naszych wrogów od nas wyszli, jeszcze odchodząc, nauki nam dawali...

Nie wolno dla paru indywidualności osłabiać siły i ducha milionów chłopów. W wielkich i ważnych momentach musi być jasna i zdecydowana polityka. Chwiejność rozzuchwała bezczelnych. Bezkarność nas osłabia. W decydujących chwilach zdrada na tyłach jest najszkodliwsza. Trzeba rozpalone żelazem wypalić co jest chore. Co zgnite, wyrzucić na śmietnik. Zarazy nie trzymać w domu. Wzmocni się wówczas praca i ducha w masach: bo siła polega nie tylko na liczbie, ale i na wartości.

Kazimierz Bagiński.

Budżet polskiej armji

Armja polska to gwarancja naszej niepodległości politycznej i niezawisłości gospodarczej, to też całe społeczeństwo ją ceni i szanuje, aczkolwiek na jej rzecz ponosi bardzo ciężkie ofiary ze swego mienia i pracy. W czasie dyskusji budżet M. S. Wojsk. referował poseł Polakiewicz. Podniósł on na wstępie, że obecna sytuacja wojskowo-polityczna niewiele się różni od sytuacji zeszłorocznej. Istnieje wciąż rozbieżność pomiędzy rosnącymi potrzebami armji w związku z koniecznością utrzymania obronności Polski na poziomie technicznym państw sąsiednich, a ograniczonymi możliwościami naszego budżetu.

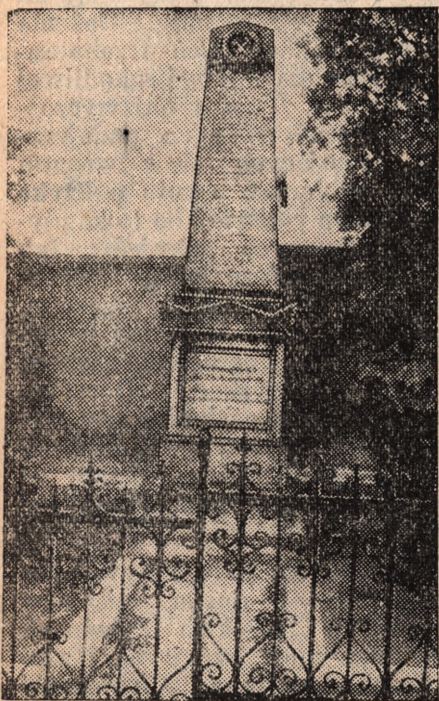
Budżet na rok 1934-5 jest mniejszy od bieżącego budżetu o 61 milionów złotych, ale wynosi jednak 761.000.000 złotych. Poraz pierwszy w okresie kryzysu zredukowano budżet o 7,41 proc., gdy redukcje ostatnich lat zamykały się w skromnych granicach 0,9 proc. i 1,31 proc.

Armja polska liczy 17.905 oficerów, podoficerów zawodowych — 37.000, szeregowych niezawodowych 211.110.

OPTYCZNE ZMNIĘSIENIE BUDŻETU.

W dyskusji pierwszy zabrał głos poseł pułk. Arciszewski. Rozpoczął on od omówienia słów referenta, że budżet jest mniejszy o 61 milj. To twierdzenie jest w niezgodzie z tem, co mówił p. minister skarbu w pierwszym czytaniu budżetu, że ogólna suma budżetu 2.100 milionów znaczy obecnie mniej więcej tyle, co 3 miliardy w r. 1928-29 i że jest to tylko różnica w wyrażeniu, a nie w sensie gospodarczym. Zmniejszenie obecnego budżetu wojskowego o 61 milj. jest tylko optyczne. W rzeczywistości dziś za 761 milj. można więcej kupić, aniżeli dawniej za 822 milj. Procentowo wynosił budżet wojskowy w stosunku do całego budżetu w roku 1928-29 — 30 procent, w r. 1930-31 było 28,7 proc., a obecnie mamy 35,02 proc., więc wysiłek narodu robiony z normalnego budżetu jest w tym roku o wiele większy, aniżeli w jakimkolwiek roku poprzednim.

POMNIK KU CZCI OFIAR W OSEKU.

W styczniu 1893 r., a więc akurat przed 41 laty, wydarzyła się na kopalni w Oseku taka sama katastrofa, jak obecnie — mniej wprawdzie pochłaniając ofiar. Zdjęcie nasze przedstawia skromny pomnik na cmentarzu w Oseku, wzniesiony ku czci tych, którzy wówczas zginęli. Wkrótce stanie tam pewno nowy pomnik ku pamięci tych 146 zabitych, którzy zginęli w katastrofie tegorocznej

SAMOCHOBY WOJSKOWE SPROWADZONO Z ZAGRANICY.

W roku zeszłym p. gen. Składkowski pokazywał nam na dziedzińcu szeregu samochodów. Prasa wówczas pisała, że wedle słów p. generała jest to w lwiej części dorobek krajowy, że silniki i karoserje wyrabia się w kraju. Otóż jeszcze w tym roku tego się nie produkują.

Gen. Składkowski: Jak to? Jest produkowane, z wyjątkiem ram, ale motor, skrzynka, biegów i t. d., to wszystko jest produkowane w kraju.

Pos. Arciszewski: Ze motor jest produkowany w kraju o tem wiemy, ale co się z nim będzie robiła? Do samochodów ludzie nie chcą go brać.

Co do marki Fiat to w zeszłym roku

było powiedziane, że już się ją produkuje w kraju. Dziś w trzecim roku umowy Ministerjum sprowadziło 300 kompletów samochodów z zagranicy. Jest rzeczą bolesną, że właśnie przy budżecie wojskowym trzeba te rzeczy podnosić. Krytyka nie ogranicza się do okresu budżetowego. W „Krakowskim Kurjerze“ od 3, czy 4 miesięcy ukazują się niemiłosierna krytyka gopodarki samochodowej Min. Spraw Wojskowych. Tak samo pisma fachowe krytykują tę rzecz. Zdaniem mojem jest to największa bolączka, która przez władze wojskowe powinna być wyjaśniona i usunięta.

W dyskusji zabierali głos ponadto Tempka (Ch. Dem.), Malinowski (Kl. lud.), Czetwertyński (N. D.).

Jakie będą dalsze losy uchwały Konstytucyjnej

Uchwała konstytucyjna zostanie odesłana do Senatu, który się zbiera dnia 2 lutego. O dalszych losach uchwały pisze „A. B. C.“:

Po powrocie zatem projektu konstytucyjnego do Sejmu, trzeba będzie znowu, aby wszystkie artykuły przez Senat w czemkolwiek zmienione, zyskały znowu większość dwóch trzecich. To jest jedyna droga, jeśli konstytucja ma być przestrzegana. Chyba, że i tu znowu p. Car okaże swój... talent interpretacyjny.

Co będzie z Legjonem?

Poza ostatecznym załatwieniem konstytucji, pozostanie jeszcze do uchwalenia ordynacja wyborcza oraz ustawa o „Legjonie zasłużonych“. Obie te sprawy miałyby być załatwione w marcu, po zakończeniu prac budżetowych, albo też w maju, na specjalnie w tym celu zwołanej sesji nadzwyczajnej. Ta druga alternatywa wydaje się prawdopodobniejsza. Dopiero

po załatwieniu tych dwóch dodatkowych ustaw, sytuacja dojrzałaby do wprowadzenia nowej konstytucji w życie, a zatem rozwiązania dotychczasowego Sejmu i Senatu.

Wybory w jesieni.

Powszechnie spodziewają się, że do rozwiązania tego dojdzie w lecie i że nowe wybory odbędą się na jesieni.

Mówi się także o możliwości ewentualnej zmiany na jednym z najwyższych stanowisk w państwie. Kwestja ta jednak nie została podobno dotąd zasadniczo zdecydowana.

W kołach sanacyjnych twierdzą, że nowa konstytucja będzie ogłoszona w dniu

19 marca Konstytucja i amnestja.

19 marca, a dla uczczenia tego aktu opracowana będzie szeroka amnestja zarówno dla przestępców politycznych, jak i in-

*

Podstawy wymiaru podatków ustalać będą władze skarbowe a nie komisje szacunkowe

Rada Ministrów na niedzielnym posiedzeniu swem uchwaliła m. in. projekt ustawy o ordynacji podatkowej, który już w najbliższym czasie wniesiony ma być do Sejmu. Uchwalony projekt ordynacji podatkowej po uchwaleniu przez Sejm ma obowiązywać na całym terenie Rzplitej i ma zastąpić dotychczas obowiązujące rozmaite ustawy, pozostałe po zaborcach.

Bardzo to będzie pięknie, że raz wreszcie po 15 latach od odzyskaniu niepodległości doczekamy się jednolitej ustawy podatkowej, jednak mniej pięknem jest to, co projekt przyniesie podatnikom.

Ustawa o ordynacji podatkowej nie dotyczy ustalania wysokości podatków, lecz tylko sposobu ich

ściągnięcia.

Najważniejszym jej postanowieniem jest to, że znosi komisje szacunkowe, a ich czynności przenosi na organa skarbowe.

Jak ustalany był dotychczas wymiar podatków przez Urzędy Skarbowe, pomimo tego, że podstawy do wymiaru ustalane były przez komisje szacunkowe, każdy podatnik o tem wie, bo odczuwał i odczuwa to na własnej skórze. Możliwe jest zatem wyobrazić, jak będą ustalane podatki, gdy Urzędy Skarbowe nie będą krepowane zupełnie żadnymi wskazaniem, dyktowanymi przez komisje szacunkowe, w których jednak w pewnym procesie miał dotychczas głos czynnik obywatelski.

Czechosłowacja nie zawarła z Niemcami paktu o nieagresję

Niemcy zaproponowały również Czechosłowacji zawarcie paktu o nieagresję. Pakt niewiele miał się różnić od paktu polsko-niemieckiego.

Rząd czechosłowacki jednakże odpowiedział odmownie. Odpowiedział w formie uprzejmej, lecz stanowczej.

W motywach swej odmowy rząd praski stanął na stanowisku, że między Czechosłowacją i Niemcami niema żadnych zasadniczych kwestyj spornych, któreby uzasa-

dniały podobny pakt, tembardziej, że tak pakt lokarneński, jak i pakt Kelloga istnieją jeszcze dotychczas i nie potrzebują uzupełnienia.

Rząd czechosłowacki oświadczył poza tem, że pakt zagraniczno-polityczny może zawierać tylko w porozumieniu z Francją i Małą Ententą. Poza tem, jeżeli idzie o kwestje ogólnoeuropejskie, Czechosłowacja tak samo jak i Francja widzi jako jedyne miejsce rokowań Genewę.

Rząd czechosłowacki uznaje

stanowisko Polski, która ze względu na swoją specjalną sytuację w polityce zagranicznej, mogła mieć dostateczne motywy do zawarcia paktu z Niemcami, rząd czechosłowacki jednak nie widzi na razie powodów, aby przyczyniać się do osłabienia frontu genewskiego.

W kołach zbliżonych do rządu oświadczają, że na Wilhelmstrasse powinni obecnie zrozumieć, że po dwukrotnym odrzuceniu propozycji niemieckich przez Czechosłowację, wszelkie rokowania pozostaną obecnie bez rezultatu tak długo, dopóki Niemcy nie osiągną porozumienia z Francją w kwestji rozbrojenia.

Opozycja protestuje

przeciw takiemu sposobowi uchwalenia Konstytucji

W poniedziałek 29. I. br. komisja budżetowa Sejmu obradowała nad budżetem Min. Skarbu.

Przed porządkiem dziennym zażądał głosu w sprawie formalnej poseł Zarembo (PPS), który odczytał deklarację, protestującą przeciwko sposobowi uchwalenia projektu Konstytucji na plenarnym posiedzeniu Sejmu w dn. 26 bm. Przewodniczący poseł Byrka odebrał głos mówcy. Poseł Czetwertyński w imieniu Klubu Narod. przyłącza się do oświadczenia posła Zaremby.

Kwiatek z biurokracji

Za 10 gr. podatku 1,50 zł. kosztów

W „Piaście“ z dnia 26 bm. czytamy: Pewnemu obywatelowi z Zebrzydowic na Śląsku urzędnik skarbowy przez pomyłkę obliczył podatek o 10 groszy (dziesięć groszy) mniejszy, aniżeli należało. Cały podatek według obliczenia danego urzędnika obywatel ten zapłacił i otrzymał pokwitowanie Urzędu Skarbowego. Jakież było jego zdziwienie, gdy zjawił się u niego sekwestrator dla ściągnięcia 10 groszy, których urzędnik nie policzył i gdy dodatkowo zażądano od niego 1% jako odsetki zwłoki i 1,50 zł. kosztów egzekucyjnych. Nie wiemy, co tu więcej powiedzieć, czy szablon biurokracji, czy też bezwzględność władz skarbowych wobec podatnika.

Wielka mowa Stalina

Dnia 28 stycznia na kongresie komunistycznej partji Z. S. R. R., sekretarz generalny jej centralnego komitetu wykonawczego, a zarazem główny kierownik polityki na Kremlu, Stalin, wygłosił wielką mowę, przedstawiając kongresowi wytyczne polityki zagranicznej Sowieców, oraz stosunek do poszczególnych państw.

Zapowiedź represji

wobec Kościoła katolickiego w Niemczech.

Jedna z niemieckich agencji prasowych donosi: W ostatnich czasach duchowieństwo katolickie podnosi z ambon wątpliwości, czy ustawa o sterylizacji, stosownie do jednoznacznego oświadczenia rządu Rzeszy, może być wykonywana.

Przy tych zapowiedziach idzie o dogmatyczne stanowisko Kościoła katolickiego, które nie przeszkodzi państwu w wykonaniu w całej pełni ustawy, którą uznano za konieczną. Manifestacje, równające się wzywaniu do nieposłuszeństwa wobec ustawy państwowej, będą stłumione.

Co to jest kryzys?

Co to jest kryzys gospodarczy, jaki szaleje na świecie, jakie są przyczyny jego powstania, kto podtrzymuje kryzys, pisaliśmy o tem już niejednokrotnie. — Pomimo tego podajemy poniżej ciekawy głos jednego z naszych czytelników na ten wiecznie aktualny temat.

Redakcja.

Słowo to jest dziś na porządku dziennym tak, że już dziś mamy nawet towary kryzysowe, no i naturalnie i podatki kryzysowe, wobec tego w krótkim czasie na pewno będziemy mieli wszystko kryzysowe.

Kryzysem nazywamy delikatnie zerowanie jednych na drugich. I czem zgrają żerujących jest większa i lepiej zorganizowana, tem kryzys jest większy. A przeciwnie znów, gdy zgrają żerujących jest mniejsza i gorzej zorganizowana, tem kryzys jest mniejszy, ale zawsze jest, gdyż zawsze jest nędza na świecie. Czyli mówiąc prosto. świat jęczy w szponach kapitalistycznych karteli i ich śląg, którzy od niego są zależni.

Temu światu kapitalistycznych karteli i związków wypowiedział wojnę świat pracy czy to na roli, czy w rzemiośle, czy w przemyśle, lecz walka ta jest strasznie trudna. To też musimy się jednoczyć pod sztandarem Stronnictwa Ludowego, wzmacniać nasze szeregi, abyśmy mogli przeciwstawić się żarłocznym kartelarzom.

Nie potrzebujesz, biedny rolniku, swych krzywdzicieli i zdzierców daleko szukać, bo zawsze się z nimi stykasz choć cobyś pośrednio. Twoim krzywdzicielem jest ten, który za bezcen kupuje twoje zboże i inwentarz, a obdzierusem ten, od którego kupujesz rzeczy tobie potrzebne. Pierwszy zamała ci płaci, a drugi zadużo z ciebie zdiera. A dlaczego tak jest? — Dlatego, że oni są zorganizowani, przez to naznaczą ci ceny nie tylko na swoje towary, ale i na twoje, tylko jest ta różnica, że za ich towary musisz zapłacić ile oni chcą, a tobie zapłacą też co oni chcą. I wszystko tylko oni i oni, a ty rolniku jesteś niezem innym tylko tym wołem roboczym, któremu jeszcze jak z łaski dają trochę wody i garści plew.

A kiedy się to skończy? Prędzej to się nie skończy dopóki ty, rolniku, nie zorganizujesz się w swym Związku Ludowym i nie staniesz się jednolitym i twardym jak skała, gdyż właśnie tego najwięcej się boją ci wszyscy, którzy na nas żerują. To

Ludzie iaskiniowi

Straszliwe życie bezrobotnych w Łodzi

Jedno z pism łódzkich kreśli ponury obraz nędzy, panującej wśród warstw bezrobotnych na peryferiach Łodzi, gdzie do ciemnych lepiarek znoszą ich mieszkańcy z lasów darniny i mech. by niemi zapchać otwory między deskami. Okna tych „iaskiniowych” kryjówek łódzkich, przypominających zamierzone wieki, zalepione są papierem „pierzyny” uszyte ze starych worków, wypchane gałganami.

Ludzie ci jedzą wszystko, co im tylko w ręce wpadnie, jak np. obierzyny z ziemniaków, zaprawione solą i octem (jedzą to także dzieci), wszelkie odpadki wraz z główkami ze śledzia włącznie. Przemysłniejsi raczą się psim mięsem.

Jeden z takich psich konsumentów chwalił sobie w rozmowie z przedstawicielem prasy mięso psie, jako niezłą potrawę, twierdząc, że jest „tak samo dobre, jak i zajęcze”, jeśli je udusić np. z cebulką, „a smalec to przecie bardzo zdrowy, na lekarstwo biorą na wet do aptek”.

I pomyśleć, że są tacy, którzy twierdzą, że „byczo” jest.

też w walce, którą prowadzą przeciwko zorganizowaniu się rolnika, w środkach nie przebiegają: jednych łapią pieniędzmi i obietnicami, innych straszą, a jeszcze innych przesładują bez miłosierdzia.

Co wobec tego nam czynić należy? Czy mamy w tej strasznej walce, jaką kapitalizm z nami prowadzi, ulec i zamienić się w niewolników tak jak to było przed Chrystusem? Nie, bracia, tego nam czynić niewolno. Chrystus powiedział, że jesteśmy dziećmi równymi, a zatem nie może być pomiędzy nami krzywdzicieli i pokrzywdzonych, więc mamy prawo niepozwolić się krzywdzić.

Nie pozwolimy się krzywdzić, gdy zdobędziemy Ludową oświatę, a zdobyć możemy ją przez: czytanie gazet ludowych, takich jak „Gazeta Grudziadzka”, przez odczyty, pogadanki, jednym słowem przez to co nas skupia i łączy. A wtedy, kiedy nie będzie pokrzywdzonych, to samo się rozumie, że znikną i krzywdziciele. Na nas więc bracia leży obowiązek rozszerzenia „Idei Chrystusowej” głoszonej przez Kościół, by zapanowało Królestwo Boże na ziemi, a wtedy tak zwany „kryzys” ucieknie od nas „milowemi butami”.
Rolnik.

W kolekturze Kaftala

padają stale

największe wygrane

Tam padł pierwszym miljon!

Spieszcie po losy do I-ej klasy 29-ej loterii do szczęśliwej kolektury

W. KAFTAL i Ska.

BYDGOSZCZ, ul. Jagiellońska 2
Centrala Katowice.

Ciągnienie odbędzie się już dnia 16 lutego b. r.

Listowne zamówienia załatwiamy odwrotnie. P. K. O. 304.761.

Kaftal to synonim szczęścia!

W Polsce najwyższa taryfa pocztowa

Jak się okazuje, taryfa pocztowa w Polsce jest najwyższą taryfą w Europie. Znaczek pocztowy do listu kosztuje tyle, ile kosztuje bochenek chleba. Nic więc dziwnego, że obywatele Polski, którzy na-

leżą do najbiedniejszych w Europie, nie mogą pozwolić sobie nawet na rzadkie korespondowanie, zaś to powoduje deficyty ministerstwa poczt.

Tezy czy protezy p. Cara

Uchwalona w tak niezwykły i bodajże nigdzie nienapotykanym sposób nowa ustawa konstytucyjna, która jeszcze na 15 minut przed uchwaleniem jej nie była projektem konstytucji, tylko projektem tez konstytucyjnych, jest tematem omawianym przez całą bez wyjątku prasę.

O absolutyzmie postanowień nowej ustawy konstytucyjnej „Piaś” krakowski w nieskonfiskowanym artykule pod tyt.: „Tezy czy protezy p. Cara” pisze co następuje:

Nie mamy się co zachwycać istnieniem takiej karykatury parlamentu, jaką jest obecny Sejm czwarty, ale tezy konstytucyjne p. Cara stanowiąc mogą już tylko protezy konstytucji, jakie prędzej czy później opadną z konstytucji, ubezwładnia-

ją, pozbawiają możności życia i rzucą Konstytucję na pastwę molocha absolutyzmu w mniej lub więcej monstrualny sposób. Konstytucyjne protezy p. Cara nie są czemś innym, jak nowym zamachem, nowym zamachem, cofającym nas co najmniej o cały wiek wstecz i ubezwładniając nas zechcą na długi czas, na tak długi, aż nadejdzie obudzenie się społeczeństwa, aż nastanie nowa wiosna ludów, na którą nie trzeba będzie czekać do setnej rocznicy tej pierwszej.

Chłop i robotnik, 70 procent narodu jeszcze ma coś do powiedzenia i powie. Mogą „brygady” i „elity” przeprowadzać wybory samorządowe i parlamentarne przy dźwiękach muzyki i jawnego głosowania na jedynekę, lecz przekonają się, że te nie były wykładnikiem woli Narodu. Prawdziwa wola Narodu na czas i trwałiej się objawi. Nie będzie wtedy miejsca do posługiwania się protezami...

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 1-go lutego 1934 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Lwów	Bydgoszcz
Pszenica	20,00—20,50	18,00—18,50	19,25—19,50	18,00—18,50
Żyto	14,25—14,75	14,50—14,75	15,00—15,25	14,50—14,75
Jęczmień	13,25—13,75	14,00—14,75	10,25—10,50	13,25—13,50
Jęczmień brow.	15,00—15,50	15,25—16,00	—	14,80—16,00
Owies	10,50—11,0	11,75—12,00	8,50—8,75	11,75—12,25
Maka pszen. 65%	30,00—31,00	27,75—31,50	30,50—31,50	30,50—32,50
Maka żytnia 65%	23,00—24,00	19,50—21,00	20,00—20,50	21,50—22,50
Otreby pszenne	10,50—11,00	11,00—11,50	9,75—10,00	11,25—11,75
Otreby żytnie	8,50—9,00	10,25—11,00	8,00—8,25	9,75—10,50
Rzepak	42,00—44,00	45,00—46,00	34,00—35,00	38,00—42,00
Groch polny	20,00—22,00	20,00—23,00	—	15,00—17,00
Kuchy rzepak.	14,00—14,50	15,25—15,75	—	15,00—16,00
Kuchy lniane	17,50—18,00	18,50—19,50	—	19,00—20,00
Ziemniaki jad.	4,00—4,25	4,25—4,50	—	3,00—3,50
Gryka	—	—	—	—
Proso	—	—	—	—
Słoma lniana	2,25—2,50	1,25—1,50	—	—
Słoma prasowana	—	1,75—2,00	—	—
Siano lniane	8,00—9,00	5,00—5,25	3,00—4,00	4,00—4,50
Siano prasowane	—	6,50—7,00	4,00—6,00	—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 33,71; Praga 26,40; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 9,14

Wartość dolara: 5,50. — Wartość gramu złota: 5,92.

Ceny bydła podają gawęty tylko raz w tygodniu. Notowania te podajemy, na stronie przedostatniej w numerze sobotnim gazety.

Nowy ustrój Niemiec

Reichstag uchwalil w dn. 30. I. br. jednogłośnie ustawę o ustroju Niemiec. Jest to wydarzenie o historycznej doniosłości w życiu politycznym Rzeszy. Tekst ustawy stwierdza, że przedstawicielstwa poszczególnych krajów zostaną zniesione i rządy krajowe przechodzą na Rzeszę. Rządy krajów podlegają rządowi Rzeszy. Namiestnicy rządu Rzeszy w krajach związkowych podlegają służbowo ministrowi spraw wewn. Rzeszy. Ustawa upoważnia rząd Rzeszy do przedstawienia nowej konstytucji. Ustawa wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Po przyjęciu ustawy posłowie urządzili burzliwą owację na cześć kancлера, poczem odpiewano pieśń „Horst im Wessel”.

Rozwierające się nożyce cen

Rozpiętość pomiędzy cenami artykułów przemysłowych i rolniczych ostatnio stale się zwiększa. Tak np. w grudniu wskaźnik cen artykułów rolniczych zmniejszył się o 2,2 proc. do poziomu 43, co jest liczbą pod tym względem rekordową.

Równocześnie ze spadkiem wskaźnika cen artykułów rolniczych wzrósł wskaźnik cen artykułów przemysłowych o 0,1 proc. W ten sposób nożyce cen, zamiast się zamykać, rozwierają się dalej.

Podwyżka emerytury prezydenta Rzplitej

Ustawą uposażeniową pensje wyższych urzędników państwowych zostały dwa a nawet trzykrotnie podwyższone. Podwyższone również zostały i emerytury dygnitarzy państwowych. W zeszłym tygodniu rząd wniósł do Sejmu projekt podwyżki i emerytury Prezydenta Rzplitej. Emerytura ta nazywa się honorowem dożywotniem uposażeniem. Dotychczas uposażenie to wynosiło tysiąc złotych miesięcznie. Wniesiony projekt ustala emeryturę na 3 tysiące zł miesięcznie.

Regulamin wyborczy do zarządów gminnych

II.

W jednym z poprzednich numerów podaliśmy przepisy ogólne o wyborach do Zarządów gminnych i przepisy szczegółowe o wyborach wójta i podwójta. Obecnie podajemy szczegółowe przepisy dotyczące wyborów ławników gmin wiejskich.

Przepisy te są dwójakie: dotyczące gmin do 10 tys. mieszkańców i drugie dotyczące gmin powyżej 10 tys. mieszkańców. W gminach do 10 tys. mieszkańców wybiera się 2 ławników, a w gminach ponad 10 tys. mieszkańców — 3-cich ławników.

Ogólne przepisy przy wyborze na ławnika są te, co i na radnych gminnych, mianowicie może być na ławnika wybrany ten, który ukończył do dnia zarządzenia wyborów 30 lat i ma na terenie danej gminy ogólne prawo wybierania do rad samorządowych (gromadzkich). Jeżeli ma te warunki wybieralności, nie potrzebuje być radnym gromadzkim czy gminnym.

WYBÓR DWÓCH ŁAWNİKÓW.

Przy wyborze dwóch ławników zgłasza się kandydatów na piśmie lub ustnie do protokołu. Zgłoszenie może zawierać nazwiska najwyżej dwóch kandydatów i winno być podpisane lub ustnie zgłoszone co najmniej przez 1/4 ustawowej liczby radnych gminnych. Wyborca może podpisać lub zgłosić ustnie tylko jedno zgłoszenie. Wynika z tego, że do zgłoszenia oblicza się nie liczbę radnych obecnych na zebraniu wyborczym, ale liczbę, która przypada na daną gminę.

W zgłoszeniu, zupełnie tak samo jak na wójta, musi się wymienić imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania kandydata. Kandydat, tak samo jak na wójta, musi złożyć oświadczenie, że zgadza się na wystawienie jego kandydatury, posiada prawo wybieralności i że zapoznał się z treścią artykułu 6, 8 i 9 ustawy samorządowej.

Sposób wybierania dotyczący wyboru wójta, który opisaliśmy w numerze poprzednim, ma zastosowanie także przy wyborach dwóch ławników.

W razie zgłoszenia ważnie tylko 2-cich kandydatów, głosowanie się nie odbywa. W tym przypadku ławnikami zostają zgłoszeni dwaj kandydaci.

Za wybranych na ławników Komisja Wyborcza uznaje tych dwóch z pośród ważnie zgłoszonych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największe liczby ważnych głosów. W razie równości — rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego Komisji Wyborczej. Jeżeliby wszystkie głosy padły na jednego tylko kandydata, Komisja Wyborcza uznaje go za wybranego na ławnika. Wybór drugiego ławnika Komisja przeprowadza natychmiast w powtarzanym głosowaniu na pozostałych ważnie zgłoszonych kandydatów. Głosowanie powtórne odbywa się na tych samych zasadach co pierwsze, to znaczy głosuje się tylko na jedno nazwisko. Za wybranego Komisja uznaje tego kandydata, który uzyska największą ilość ważnych głosów.

WYBÓR TRZECH ŁAWNİKÓW.

Przy wyborach trzech ławników lista kandydatów powinna być zgłoszona na piśmie, lub ustnie do protokołu, podpisana, lub zgłoszona ustnie, przez co najmniej jedną piątą część ustawowej liczby radnych. Lista taka może zawierać nazwiska najwyżej 6 kandydatów. Listę może podpisać lub zgłosić tylko obecny na zebraniu radny. Każdy radny może podpisać lub zgłosić ustnie tylko jedną listę.

Przy zgłaszaniu kandydatów obowiązują te same zasady, jak przy zgłaszaniu kandydatów na wójta, lub na dwóch ławników, a więc tak samo musi się wymienić imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania kandydata. Również kandydat musi oświadczyć, że zgadza się na wystawienie

jego kandydatury, posiada prawo wybieralności, zapoznał się z treścią art. 6, 7 i 9 Ustawy.

Komisja wyborcza bada i ustala ważnie zgłoszone listy kandydatów, nadaje każdej liście numer, poczem przewodniczący, po ogłoszeniu, wywiesza je do przejrzania.

Kandydować można tylko z jednej listy, — w razie umieszczenia kandydata na dwóch lub więcej listach, kandydat na zapytanie przewodniczącego powinien oświadczyć, z której listy kandyduje. W razie jego nieobecności, zalicza się go do tej listy, do której dołączona jest jego deklaracja z datą najpóźniejszą. W razie

Zamiast entuzjazmu łzawiące bomby

Kierownice koła B. B. W. R. z okazji „konstytucyjnego zwycięstwa“ usiłowały zorganizować „entuzjastyczne“ manifestacje w różnych miastach. W Warszawie czołowi działacze B. B. rozbiegli się po teatrach i wesołych lokalach, aby jeszcze 26 stycznia w nocy ogłosić wielkie zwycięstwo.

Posel Sanojca ogłaszał to zwycięstwo w cyrku na Dynasach, ale został przez publiczność wygwizdany.

Nie lepiej powiodło się sztabowi głównemu B. B. W. R., który w towarzystwie wesołych tancerek oblewał zwycięstwo w kabarecie

„Adria“. Jak donosi czołowy organ B. B. „Kurjer Poranny“, niewykryci sprawcy rzucili między rozbawione pary bombę łzawiącą. Przerażeni członkowie „wesołej elity“ zbiegli do szatni. Wiele osób zostało poparzonych — tancerki mdlały i musiano je cucić szampanem. — Śledztwo w toku.

W tym samym dniu rzucono — jak donoszą pisma poranne — kilka bomb w różnych lokalach. Aresztowano jednego ze sprawców, Stefana Granicznego, studenta Wyższej Szkoły Gospodarstwa.

A. B.

Makabryczne tance wokół trumny

Kradzież i profanacja zwłok

W listopadzie ub. roku zmarła w Łodzi Zofja Olezyk, zamieszkała przy ul. Przędzalnianej.

Następnego dnia wieczorem, gdy trup leżał w katafalku, w mieszkaniu zebrał się krewne i znajomi, między innymi zaś sąsiadka i bardzo bliska przyjaciółka zmarłej, 46-letnia Marjanna Tokarska (Przędzalniana 12).

Towarzystwo, nie zwracając uwagi na leżącego trupa, raczyło się obficie alkoholem do tego stopnia, że poczęto tańczyć. Tokarska podochocona alkoholem oświadczyła, iż ostatni raz musi zatańczyć ze zmarłą, z którą nieraz tańczyła. Zbliżyła się do trumny i usiłowała wydobyć zwłoki, przy tej zaś okazji ściągnęła z palców zmarłej pierścień wartości 80 zł.

Nikt tej manipulacji nie zauważył, gdyż obecni byli całkowicie pijani. Tokarska mając pierścień w ręku, zrezygnowała z tańca z trupem i ułożyła

zmarłą w tej samej pozycji.

Nazajutrz po przebudzeniu, domownicy oprzytomnieli i wówczas zauważono brak pierścienia. Powiadomiono policję i rozpoczęto poszukiwania, skierowane głównie pod adresem Tokarskiej, jako tej, która dotykała trupa.

U Tokarskiej znaleziono pierścień, który miała na palcu. Oświadczyła, że nie wie w jaki sposób pierścień dostał się na jej palec, że najwidoczniej zmarła, mając do niej ogromny afekt, sama w niewytłumaczony sposób pierścień jej wsunęła.

Tokarska stanęła przed sądem grodzkim w Łodzi. Na rozprawie uzasadniała posiadanie pierścienia w ten sam sposób. Sąd nie dał jednak wiary tym tłumaczeniom i, uznając amatorkę alkoholu winną kradzieży i profanacji zwłok, wydał wyrok skazujący Marjanę Tokarską na 8 miesięcy więzienia.

JEROZOLIMA W SNIEGU.

Z Jerozolimy donoszą o niezwykle rzadkiem w tamtejszym klimacie zjawisku atmosferycznym. Od kilku dni pada tam gęsty śnieg, który pokrył ulice miasta grubą warstwą. Nocą temperatura spada do kilku stopni poniżej zera.

jednakowych dat na deklaracjach — kandydata takiego skreśla się wogóle ze wszystkich list.

Każdy wyborca może głosować tylko na jedną z ważnie zgłoszonych list kandydatów, wypisując na karcie do głosowania tylko numer listy. Karta do głosowania musi być koloru białego, może być pisana lub odbita mechanicznie, przyczem numer listy może być oznaczony słowem lub cyfrą. Na kartach nie może być żadnych znaków, gdyż w przeciwnym razie mogą być uznane za nieważne.

Podział mandatów między poszczególne listy odbywa się na zasadach podobnych jak przy głosowaniu na radnych gminnych. Mandaty dzieli się proporcjonalnie do ilości głosów ważnie oddanych na daną listę. Objasnimy to na przykładzie: Oto było obecnych w gminie na zebraniu wyborczym 18-tu radnych, a trzeba wybrać 3 ławników. Zgłoszono ważnie 4 listy kandydatów. Dzielimy najprzód liczbę obecnych radnych na 3 części, bo trzech ławników mamy do wybrania i tym sposobem uzyskujemy dzielnik wyborczy, który wynosić będzie 6.

Z 4-cich list

lista Nr. 1-szy otrzymała	dwa głosy,
lista Nr. 2-gi otrzymała	trzy głosy,
lista Nr. 3-ci otrzymała	sześć głosów
lista Nr. 4-ty otrzymała	siedem głos.

A więc listy Nr. 3-ci i 4-ty otrzymują od razu po jednym mandacie, bo otrzymały liczbę głosów powyżej lub równą dzielnikowi (6).

Pozostaje do rozdzielenia mandat trzeci, — i w tym celu dzieli się na dwa te listy, które już otrzymały po jednym mandacie. Wyniknie z tego, że lista Nr. 3, podzielona przez dwa, będzie miała 3, lista Nr. 4, mająca siedem głosów, podzielona przez 2, będzie miała 3 i pół. Dołączymy jeszcze głosy listy Nr. 1, która miała 2 głosy i listę Nr. 2, która miała trzy głosy i z tego wyniknie:

Nr. 1. otrzymała	dwa głosy,
Nr. 2. otrzymała	trzy głosy,
Nr. 3. otrzymała	trzy głosy
Nr. 4. otrzymała	trzy i pół głosa,

a więc w tym wypadku trzeci mandat przypadnie liście Nr. 4.

WYBORY UZUPEŁNIAJĄCE.

W razie unieważnienia wyborów poszczególnych członków Zarządu głównego, albo gdy w okresie kadencji ubędzie członek Zarządu głównego, starosta powiatowy zarządza w ciągu 14 dni wybory uzupełniające. Wybory uzupełniające wójta, podwójciego, dwóch lub trzech ławników przeprowadza się na tych samych zasadach, jak wybory główne. Wybory uzupełniające jednego ławnika przeprowadza się tak, jak wybory dwóch ławników.

PROTESTY WYBORCZE.

W razie nadużyć lub niestosowania się do ogłoszonego regulaminu mogą być w ciągu 7 dni, po dniu wyborów zgłoszone protesty wyborcze. Protest wyborczy może zgłosić ta sama liczba wyborców, jaka jest uprawniona do zgłoszenia kandydatów. Protesty wnosi się na ręce wójta, który w terminie 3-dniowym powinien je przesłać z odpowiednimi wyjaśnieniami komisji wyborczej do starosty powiatowego. Protesty wyborcze rozstrzyga starosta powiatowy, który w razie unieważnienia wyborów w ciągu dni 14 zarządza nowe wybory.

Samorządowiec.

ZAPRZECZYŁ, ŻE HITLER NIE JEST CHRYSYTEM I.. ZOSTAŁ UKARANY.

Przed sądem w Gdańsku stał obywatel polski Leopold Glass, oskarżony o to, że zaprzeczył twierdzeniem pewnej rodziny niemieckiej, iż Hitler jest drugim Chrystusem.

Sąd rozpatrzył sprawę w trybie przyspieszonym i skazał Glassa na 2 miesiące więzienia z nakazem natychmiastowego aresztowania.

Wiadomości bieżące

Sobota, 3-go lutego 1933 r.

Sobota: Błażeja. Wschód słońca 7.19; zach. 4.37. Wsch. księż. 21.09; z. 8.25.
Niedziela: Weroniki. Wschód słońca 7.17; zach. 4.39. Wsch. księż. 32.25; z. 8.36.
Poniedziałek: Agaty p. Ws. słońca 7.16; zach. 4.63. Wsch. księż. 16.56; z. 8.13.

Obstrukcja, zła funkcja trawienia, rozkład i fermentacja w jelitach, nadkwasność soku żołądkowego, nieczysta cera na twarzy, piersiach i plecach, czyraki, katary błony śluzowej, ust, przemijają prędko przy użyciu naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa. Zalecana przez lekarzy.

* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dołączamy bezpłatny dodatek „GOSPODARZ I OSADNIK”.

Województwa centralne.

ZASADZENIE SZAJKI KOMUNISTÓW PŁOCKICH.

Przed sądem okręgowym w Płocku toczył się proces przeciwko szajce komunistów, która swą robotę wywrotową prowadziła w mieście i w okolicy. Przed kratkami sądowymi stanęło 22 oskarżonych w czem 4 żydów, oraz 5 kobiet. Na mocy wyroku sądowego dwóch oskarżonych i jedna oskarżona została uniewinnionych, reszta zaś oskarżonych ukarana została więzieniem na przeciąg od 1 do 5 lat.

SAMOBÓJSTWO POSTERUNKOWEGO.

W poniedziałek 29 stycznia rano, w stajni koszar 2 szwadronu rezerwy konnej policji w Warszawie przy ul. Podchorążych 38, zastrzelił się posterunkowy rezerwy konnej policji Bolesław Rutkowski. Powodów samobójstwa nie ustalono. Należy zaznaczyć, że przed kilku laty w tych koszarach popełnił samobójstwo inny policjant.

SZCZURY ŻARŁY DZIECKO.

Przy ul. Krochmalnej 16 w Warszawie, na pierwszym piętrze zajmuje mieszkanie małżeństwo Miller. W nocy Millerowa została nagle obudzona rozpaczliwym płaczem dziecka półtorarocznego. Po zapaleniu światła Millerowa zauważyła, że w kołysce znajdują się szczury, które żarły dziecko. Dziecko niezwłocznie przewieziono do ambulatorjum pogotowia ratunkowego, gdzie lekarz stwierdził liczne pokąsania.

ARESZTOWANIE LOTROWSKICH ŻYDÓW.

Policja kaliska zlikwidowała w ub. sobotę gniazdo rozpusty i nierządu. Na czele tego „interesu” stało dwóch żydów, M. Luboszye, kierownik prywatnej szkoły żydowskiej oraz Morye Wartski, właściciel nieruchomości.

Luboszye jeździł po wsiach i tam pod pozorem ożenek wyludzał większe sumy pieniężne od wiejskich kobiet.

Obydwóch ohydnych przestępców policja aresztowała i osadziła w więzieniu.

STRASZLIWA KATASTROFA NA PRZEJEZDZIE KOLEJOWYM.

Na przejeździe kolejowym w Gośtyninie koło Płocka, wydarzyła się straszliwa katastrofa. Oto gdy 19-letni służący z młyna Piechota gm. Skrzany, Józef Kołodziejcki, przejeżdżał przez przejazd kolejowy wozem nalożonym zbożem, nagle nadjechał pociąg, jadący od Płocka w stronę Kutna. Struchlały z przerażenia woźnica

nie zdążył już przejechać na drugą stronę i nastąpiła straszna scena.

Pod kołami pędzącego pociągu znalazł się nieszczęsny Kołodziejcki i został w mgnieniu oka zmiażdżony na śmierć. Również jeden koń został zabity na miejscu, drugi wraz z wozem został z wielkim rozmachem odrzucony przez pędzący pociąg i pogruchotany, a koń ciężko potłuczony.

Jak stwierdzono winę wypadku ponosi dróżnik, który na czas nie zamknął szlabanu.

ZASTRZELENIE BANDYTY.

Policja z Białegostoku zorganizowała obławę za zbiegłym bandytą Bronisławem Mosiejewskim, podejrzany o napad rabunkowy. W czasie obławy natknięto się na bandytę, który zobaczywszy policję, począł uciekać. W czasie ucieczki został zastrzelony.

Podziękowanie

Wszystkim tym Braciom Ludowcom, którzy w czasie mojego aresztowania i przebywania w więzieniu w Radomiu okazali mi tyle serca, współczucia i pomocy przy prowadzeniu i obronie gospodarstwa, składam tą drogą najserdeczniejsze staropolskie „Bóg

zapłać”. Swojem postępowaniem umocniliście i zahartowaliście mnie jeszcze bardziej w walce o wspólne nasze prawa i ideały, dodając mi bodźca do jeszcze wydatniejszej pracy organizacyjnej.

Jan Mazur.

Podziękowanie za ofiarną pomoc

Dnia 22 września 1933 roku zostałem aresztowany za rzekome namawianie chłopów w swojej okolicy do pójścia na uroczystość dożynkową w Piasku Wielkim, zapowiedzianą przez Zarząd Powiatowy Stronnictwa Ludowego w Stopnicy, oraz na poświęcenie sztandaru Stron. Lud. również mające się odbyć w tym dniu.

Osadzono mnie w więzieniu w Pińczowie. Członkowie miejscowego Koła Stron., a nawet i nie członkowie współczuli mej doli, iż obecnie w pracy przy kopaniu kartofli, siewie zimowym i wogóle w pracy w swej gospodarce nie będę mógł wziąć udziału. Przero nie żalowali wszelkich trudów, by mnie tylko w jakiś sposób dopomóc i oto najpierw przyjechał do mnie do więzienia jeden członek w celu poinformowania się, czy mogę być zwolniony za kaucją. Okazało się, że Zarząd więzienia poinformował go, iż uzyskam wolność, ale tylko za kaucją. Zaniósł tę wiadomość do gospodarzy, którzy bez najmniejszego rozmyślenia rozeszli się po okolicznych wioskach, jeden za pożyczką, drugi za zbieraniem składki na ten cel i w ten sposób zebrali w tych ciężkich dla chłopów czasach około, a nawet przeszło 100 zł.

Pieniądze te przywieźli we dwóch, jadąc przeszło 45 klm. furmanką, do więzienia i złożyli tę sumę jako kaucję.

Po złożeniu kaucji i wypuszczeniu mnie z więzienia, w którym przebywałem przez 7 dni, okazało się, że ci ludowcy, którzy nie mogli przyjść mi z pomocą pieniężną, obrabiali moje gospodarstwo. Nawet przychodził do roboty chłop z innych wsi, którzy rozumiejąc, iż cierpię za wszystkich, swe współczucie okazali mi w ten sposób.

Niechaj to posłuży wszystkim Ludowcom za dobry przykład, niechaj wszyscy się o tem przekonają, że w dobrej organizacji jest wielka siła, a taką siłę przedstawiają niewątpliwie chłopci zorganizowani pod Zielonym Sztandarem Stronnictwa Ludowego.

Wszystkim więc za tę wielko-wartościową pomoc na tem miejscu składam najserdeczniejsze podziękowanie. Również dziękuję pp. posłom Araszkiewiczowi i Wojtasikowi za wyszukanie dla mnie obrońców, którym za podjęcie się obrony na tem miejscu dziękuję.

(—) Wojciech Szczepanek, prezes Koła S. L. Swimor.

Listy od naszych przyjaciół.

Szanowna Redakcjo!

Pospieszam i ja napisać kilka słów do naszej kochanej „Gazety Grudziądzkiej”. Otóż donoszę, że u nas w pow. brzozowskim woj. lwowskiego, bieda panuje na wsiach straszliwa. Ludzie zapomnieli już zupełnie jak smakuje jedzenie z okrasą, a sól do jada używają bydłęcą. Wieczorem rzadko i to bardzo rzadko spotka się na wsi światło, bo nafta jest zbyt droga, pomimo tego, że wydobywają ją i w naszym powiecie.

Za „Adwokata i Doradcę” bardzo dziękuję, a szczególnie ucieszyłem się wiadomością, że otrzymam w nowym roku książkę „Lekarz domowy”, którego będę z niecierpliwością oczekiwał i za którego już naprzód dziękuję.

Jestem bardzo słabego zdrowia, a na żywego lekarza niema pieniędzy. Otóż prosiłbym, żeby ten lekarz domowy był w dużej objętości, choćby trzeba było coś i dopłacić do niego.

Prosiłbym jeszcze panów o napisanie w gazecie w dodatku „Gospodarz i Osadnik” coś z porad weterynaryjnych, bo by się bardzo przydało, a na książkę „Poradnik weterynaryjny” mię niestać.

„Gazetę Grudziądzką”, jako jedną z najlepszych gazet ludowych, rozpowszeczniam jak mogę.

W końcu życzę p. senatorowi Kulerskiemu i Szan. Redakcji owocnej, jak dotychczas, pracy dla dobra Ludu polskiego.

Z poważaniem
Herbut Marcin
Golcowa, pow. Brzozów
woj. lwowskie.

Małopolska.

WYROK W PROCESIE ŻOŁNIERZY - KOMUNISTÓW.

W wojskowym sądzie okręgowym w Przemyślu toczyła się przez tydzień rozprawa przeciwko 10 kanonierom z II p. a. l. w Kielcach, oskarżonym o komunizm.

W wyniku rozprawy sąd skazał kanoniera Józefa Goldberga na 8 lat więzienia, wydalenie z wojska i utratę praw obywatelskich na 10 lat; Mikołaja Senetę na 8 lat więzienia, Iwanę Lucyszynę na 5 lat więzienia, Mardkę Banię na 3 lata i 3 miesiące, Jakóba Wejmana na 6 lat ciężkiego więzienia, Jana Nalepę na 4 lata, Włodzimierza Wowezyka na 4 lata.

Trzech oskarżonych uniewinniono.

Kresy Wschodnie.

KRWAWA BÓJKA NA ZABAWIE.

W niedzielę dn. 14 stycznia we wsi Kowale pow. święciańskiego, staraniem Stow. Nauczycieli urządzono w

Do nabycia we wszystkich aptekach.

domu p. Czyczela zabawę, w czasie której odegrano i sztukę teatralną.

W czasie zabawy, kiedy młodzież podchmieliła już sobie mocno, powstała bójka. Grupa lotrów wyszła na dwór i kołami wybito wszystkie okna. Gdy gospodarz wyszedł na dwór, jeden z lotrów zadał mu siekierą cios w głowę tak, że po odwiezieniu Czyczela do szpitala w Święcianach, po dwóch dniach zmarł.

Walka w czasie zabawy trwała trzy godziny. W czasie bitwy połamano w mieszkaniu wszystkie meble, a nawet rozwalono piec.

Aresztowano kilka osób. Policja prowadzi dochodzenia.

UŁASKAWIENIE SKAZANEGO NA ŚMIERĆ SZEREGOWCA.

Jak donosiliśmy, wojskowy sąd dożański w Wilnie skazał na karę śmierci szeregowca bataljonu KOP, Stefana Kulkę, który przed paroma dniami zamordował w Suwałkach 50-letnią Garfinkelową, właścicielkę domu, przy wpłacaniu jej komornego w imieniu porucznika, u którego Kulka był ordynansem. Obrońca wysłał depezę do kancelarii P. Prezydenta R. P. z prośbą o ulaskawienie skazańca.

W trakcie przygotowań do egzekucji i przybycia plutonu egzekucyjnego, oraz po wypowiedaniu się skazańca, przysłała z Warszawy wiadomość, dla niego przychylna, wobec czego wyrok śmierci zamieniono mu na 15 lat ciężkiego więzienia. Kulka, gdy mu zakomunikowano wiadomość o łasce, rzucił się na kolana i począł się gorąco modlić.

Odpowiedzi Redakcji.

= WP. Marciniewicz K., Huszczka Duża. Abonament opłacony do 1. X. 1933 r.

= WP. Kraska Tomasz, Salies Aguessac — France. Przesłane nam pieniądze (29 fr.) zaliczyliśmy na abonament „Gazety Grudziądzkiej”. „Echa Świata” nie wydajemy.

= WP. Pasternak Józef, Dąbki. Przesłane pieniądze (7,50 zł) zaliczyliśmy na abonament „Gazety Grudziądzkiej”. „Echa Świata” nie wydajemy.

= WP. Kotwica Franc., Czaplaki. Pieniądze w sumie 3,50 zł i 1,90 zł otrzymaliśmy.

= B. K. nr. 10. Wiersz jako nadający się do kosza, tamże powędrował, a rebusy również nie nadają się do umieszczenia. Radzimy zaprzestać pisanie takich wierszy, bo szkoda atramentu i papieru dla takich wypocin.

= Więzyk Feliks, Milejów. Wiersze schowaliśmy do teki. W miarę miejsca będziemy umieszczali.

Zaparcie. Lekarze specjaliści chorób narządów trawienia zalecają naturalną wodę gorzką Franciszka Józefa jako środek dla kuracji domowej.

Radjoprogram z Warszawy

Sobota, 3. 2.: 7,00 Audycja poranna; 12,05 Zespół jazzowy; 12,55 Dziennik południowy; 16,00 Audycja dla chorych; 17,00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie z kazaniem; 18,20 Koncert kameralny; 19,25 Feljton literacki pt. „Iwan Bunin”; 19,47 Dziennik Wieczorny; 20,00 Wieczór taneczny; 21,00 „Skrzynka pocztowa techniczna”; 21,20 Koncert Chopinowski; 22,15 Muzyka taneczna.

Niedziela, 4. 2.: 9,00 Audycja poranna; 10,30 Nabożeństwo z Katedry św. Jana w Warszawie z kazaniem p. t. „Posiew Boży”; 11,57 Sygnał czasu; 12,15 Poranek muzyczny z Filh. Warsz.; 13,00 Feljton „O zagadnieniach kry-

tyki muzycznej”; 14,00 „Gawęda z rolnikami”; 14,15 „Przegląd rynków produktów rolnych”; 14,30 „Odgłosy wie deńskie”; 15,00 „Prace rolnika przed roztopami wiosennymi”; 15,20 Koncert orkiestry salonowej; 16,00 Transmisja „Wesołej audycji dla dzieci”; 16,30 Kwadrans słynnych artystów; 16,40 „Łowy” fragment z IV-tej księgi „Pa na Tadeusza”; 17,15 Pogadanka p. t. „Tatusz obiecał pójść zemną do kina”; 17,45 Polska muzyka ludowa; 18,00 Słuchowisko „Oszukany Oszust”; 18,40 Piosenki w wyk. Chóru Warsa; 19,30 Radjotygodnik dla młodzieży „Co się dzieje na świecie”; 19,50 „Myśli wybrane”; 19,52 Muzyka operowa; 20,50 Dziennik wieczorny; 21,00 Feljton; 21,15 „Na wesołej lwowskiej fali”; 22,15

Wiadomości sportowe; 22,25 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 5. 2.: 7,00 Audycja poranna; 12,05 Muzyka taneczna z płyt; 12,33 Sonata skrzypcowa; 15,40 Kronika harcerska; 15,55 Koncert solistów; 16,55 Orkiestra Dinicu; 17,10 Koncert z cyklu „Historja sonaty fortepiano wej”; 17,50 „Skrzynka pocztowa rolnicza”; 18,00 Odczyt „Nazwy geograficzne — najstarsza księga dziejów”; 18,20 Audycja Żołnierska; 18,45 Wokalna muzyka jazzowa; 19,25 Odczyt aktualny; 19,47 Dziennik Wieczorny; 20,00 „Myśli wybrane”; 20,05 „Marta” opera; 22,30 Muzyka taneczna.

Bydło i mięso

z dnia 27-go stycznia 1933 r.

Warszawa		Poznań	
Woly wytucz.	70—75	60—64	
Woly mięsiste	65—70	54—58	
Stadniki wytucz.	—	58—60	
Stadniki mięsiste	—	50—54	
Stadniki mierne	—	36—38	
Krowy wytucz.	—	56—64	
Krowy mięsiste	60—65	46—52	
Krowy mierne	—	36—40	
Jalówki wytucz.	—	52—56	
Jeleńta mięsiste	75—80	58—62	
Świnie:			
Donad 150 kg.	105—110	78—82	
130—150 kg.	95—105	74—76	
110—130 kg.	85—95	70—72	
80—100 kg.	—	—	

Tydzień Propagandy Czasopism

(20. I. — 3. II. 1934)

W okresie Tygodnia Propagandy Czasopism — zrzeszone w Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism rozsyłają bezpłatnie egz. okazowe

Kto pragnie bezpłatnie otrzymać egzemplarze okazowe interesujących go wydawnictw proszony jest o zwrócenie się do któregośkolwiek punktu sprzedaży gazet o pocztówkę, zawierającą wykaz czasopism.

KURSY MATURYZCZNE**„WIEDZA”**

Kraków, Studencka 14 I.

przygotowują w drodze korespondencji, zapomocą przystępnie i wyczerpująco opracowanych skryptów, programów i tematów, oraz na lekcjach zbiorowych.

1) do egzaminu dojrzałości gimnazjum 2) do egz. z 6 kl. gimn.

3) z zakresu 4 kl. gimn 4) do egz. z 7-mlu klas Szkol. Powsz.

UWAGA! Uczniowie kursów korespond. otrzymują co miesiąc, oprócz materiału naukowego, tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Wykładają wybitni sily fachowe. Opłaty b. niskie. Prospektów darmo!

Wielka bezpłatna premia i 35 zł. w gotówce

brzytwa zagraniczna kupon na spodnie, jedwabny szal, 10 metrów metkolu i wiele innych rzeczy przesyłaliśmy z okazji 15-lecia naszej firmy dla tych P. klientów, którzy zamówili u nas do dnia 15 lutego listownie z poniżej podanych zegarków. Dodajemy również darmo straszak brown. Dz. U. P. 2341, 50 naboi oraz wieczne pióro do zegarka z franc. złota szawaje. systemu „Anker” z wiecznym szkłem z 5-letnią gwarancją za zł. 8 95 lepszy gatunek zł. 9. 12, 15, kryty z trzema kopertami Ank. na kam. zł. 12, 14, 16, 18 i 25, extra płaski na kamieniach zł. 14, 16, na rękę damski lub męski zł. 9 95 12, 16 i 20 Dewizki złoc. 1, 3, 5 Budziki stolowe 9, 12 zł. Wysyłamy pocztą Adresować: Fabr. Zeg. KOMERCJA Warszawa, Dzielna 45—G. G.

UWAGA! 28 lutego 1934 r. ogłosimy listę naszych klientów którzy otrzymali premie.

Zawsze popularny,

przygotowany w sposób prosty i higieniczny ze składników chemicznie czystych, naturalnych, nie podlegających zepsuciu i w pierwszorzędnym gatunku. Crème Simon cieszy się powodzeniem od lat 70-ciu, jest zawsze popularny i z dnia na dzień utwierdza swa opinie jako

najzdrowszy, najbardziej orzeźwiający, najsukuteczniej działający.

Przy jego użyciu skóra nie wysycha, ani nie blyszczący. Krem ten jest pod każdym względem doskonały.

Nie ma Pan! wyboru, trzeba stosować

CRÈME SIMON

PARIS

PRZESTRZEGAĆ SPOSOBU UŻYCIA

CHOROBY PŁUCNE SĄ ULECZALNE

Gruźlica płuc, suchoty, kaszel suchy, plucie, poty nocne, katar bronchijalny, zapalenie, krwotoki, płuc e krwią, astma, rozedma płuc, kłucie w boku i t. p. cierpienia są uleczalne.

Przed użyciem

Po użyciu

Tysiące wyleczonych

żądacie natychmiast mojej broszurki o

„NOWEJ SZTUCE ODŻYWIANIA,”

która już wielu uratowała

Zupełnie darmo

otrzymacie moją broszurkę z której dowiecie się wiele rzeczy naukowych. Kto zatem chce się oswobodzić od cierpienia kto chce wyleczyć się gruntownie i zupełnie bezpiecznie, niech napisze jeszcze dziś! Jeszcze raz zaznaczam otrzymacie zupełnie darmo i bez kosztów bez wszelkiego zobowiązania, moje rady a lekarz wasz napewno przyzna rację tym uwagom o

UREGULOWANIU WASZEGO ODŻYWIANIA

stanowionym przez pierwszorzędnych lekarzy i profesorów. Leży zatem w Waszym interesie abyście natychmiast do mnie napisali a potem moje tamtejsze zastępstwo, będzie mogło obsłużyć Was na każde żądanie — Czerpiecie naukę i wzmacnianie Waszą chęć wyleczenia się z mojej książki napisanej przez doświadzonego lekarza. Daje ona podniecie i pociechę żyłową i dotyczy wszystkich tych, którzy się interesują nauką o leczeniu chorób płucnych.

PANNONIA APOTHEKE, BUDAPEST 72. POSTFACH 83 ABT 533

koniecznie z tym znakiem!

ZNAM FABRYCZNY SERCE W PIERSIENIU

KOWALSKINA

USUWA NAJUPORCZYWSZE BÓLE GŁOWY

FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA „A.K. KOWALSKI” WARSZAWA

1 TYSIĄCE 3—5000 zł.

CHORYCH

na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudności, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc. Odzyskało zdrowie używając ziółka sławnego na cały świat dra Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. Za darmo bezpłatnej broszury pouczającej!

Adres: **LISZKI Apteka.**

Woźnica

z gotówką 4—500 zł do rozwózki po mieście otrzymać można stałą Złotą, Centralną skierowaną Bydgoszcz 1 poste restante 8835.

Natychmiast

zarobisz 250 zł. miesięcznie — także ubocznie. Po czątkujących pouczamy bezpłatnie. Lwów, Centralna, św. Wojciecha

Ogłaszajcie w „Gazecie Grudziądzkiej,”

Przeszło pół miliona złotych wypłać kolektura

J. DZIERŻANOWSKIEGO

swym graczom w ostatnim ciągnięciu 4 klasy

dlatego też kto chce

wygrać na loterii państwowej nabywa los 1-ej klasy w Kolekturze

J. DZIERŻANOWSKIEGO

Warszawa, Nowy Świat 64

Zlecenia zamieściłowe załatwiane są odwrotną pocztą, oryginalne losy loteryjne wysyła się natychmiast po wpłaconiu należności na P. K. O. Nr. 278 lub pocztą

Wszyscy klienci otrzymują bezpłatnie ilustrowany miesięcznik, w którym umieszczone są tabele wygranych

NERWOL

Chemika Dra Franzosa, jedyny radykalny środek (nacieranie) przeciw

REUMATYZMOWI

kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi i t. p. wszędzie do nabycia.

Wyrób i główna sprzedaż

APTEKA MIKOLASCHA

Lwów, Kopernika 1.

PROSZEK z „KOGUTKIEM”
(MIGRENO-NEVROSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZE

BÓL GŁOWY
MIGRENE, NEURALGJE

BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA

BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i t.p.

PROSZEK TE WYRABIAMY W POSTACI

TABLETEK

ŻĄDANIE ORYGINALNYCH PROSZEKÓW z „KOGUTKIEM”

Szczyt techniki — to opat. automat-browning-

mod. 1934 r. oksydowany, czarny, wyrzucający sam gilzy strzelający do celu i płaćwa. Cena zł. 8.75, 2 szt. 16.50, 100 kul metal. 3.65. Szczo

teczka do lufy darmo. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyła za zalicz. Adres. Przedst. KATZ, Warszawa ul. Warecka, skrz. poczt. 592-G.